

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

9 ביולי 2018

797

כ"ו בתמוז התשע"ח

עמוד

הצעת חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק (תיקון מס' 7), התשע"ח-2018 230

הצעת חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק (תיקון מס' 7), התשע"ח-2018*

1. תיקון שם החוק
בחוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק, התשמ"ג-1983¹ (להלן - החוק העיקרי), בשם החוק, במקום "הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק" יבוא "איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון".
2. החלפת מונח
בחוק העיקרי, בכל מקום, למעט בהגדרה "מוצרי טבק" בסעיף 1 -
 - (1) במקום "מוצר טבק" יבוא "מוצר עישון";
 - (2) במקום "מוצרי טבק" יבוא "מוצרי עישון";

ד ב ר י ה ס ב ר

לעבור בהמשך לשימוש במוצרי טבק.

הצעת החוק המתפרסמת בזה נועדה להקטין את חשיפת הציבור למוצרי עישון ולפרסומת לאותם מוצרים על ידי שינוי ברירת המחולל הקבועה היום בחוק, ככלל, פרסומת למוצרי עישון תהיה אסורה אלא אם כן היא נכללת ברשימה מצומצמת של פרסומות מותרות, המיועדות בעיקרן לציבור המעשנים הבוחר ברוב המקרים להיחשף מרצונו לפרסומת. איסור מקיף של פרסומת נועד להגן במיוחד על מי שאיננו מעשן, ובפרט צעירים ומעשנים לשעבר, מפני השפעות הפרסומת, ובהן יצירת תדמית חיובית למוצרי העישון.

הצעת החוק מרחיבה את תחולת החוק למוצרי עישון נוספים כאמור שאינם מוצרי טבק, ובכלל זה חומרים המיועדים לעישון והמוצרים שמשמשים לעישונם. גם על מוצרים אלה יחולו איסורי הפרסומת והגבלות השיווק החלים על מוצרי טבק. עוד מוצעים תיקונים להגבלה של פרסומות מותרות ושל שיווק מוצרי עישון ותיקונים המתחייבים מאיסור הפרסומת ומהרחבת תחולת החוק, ובכלל זה לעניין הענישה הפלילית.

בנספח להצעת החוק מובאים נוסחי הוראות החוק שמוצע לבטלן או להחליפן.

סעיפים 1, 2 כדי לשקף את שני השינויים המהותיים 9 ו-1 המוצעים בהצעת החוק - קביעת איסור פרסומת והרחבת תחולתו של החוק למוצרי עישון, מוצע לשנות את שם החוק, לנוכח שינוי זה, מוצע להחליף את כל המונחים בחוק העוסקים בטבק, במוצר טבק ובמוצר המשמש לעישון טבק, כגון נרגילה או מקטרת, ולקבוע במקומם את המונח מוצר עישון שיוגדר באופן רחב, כמפורט בהמשך. עוד מוצע להתאים את נוסחו של סעיף 9 לחוק, הקובע חובה להדפיס או להדביק אזהרה על חפיסות של מוצרי טבק, כך שיחול על כל אריזה של מוצרי עישון.

כללי חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק, התשמ"ג-1983 (להלן - החוק), קובע מגבלות על פרסומת ושיווק של מוצרי טבק, במטרה לצמצם את חשיפת הציבור בכלל וצעירים ומעשנים לשעבר בפרט למוצרים אלה, הגורמים נזקים בריאותיים כבדים ומשמעותיים, הן לאדם הצורך אותם והן לטביבתו - באמצעות עישון פסיבי. החוק מתיר היום בין היתר פרסומת למוצרי טבק, ואוסר פרסומת כאמור רק באמצעים מסוימים המנויים בחוק, ובהם שידורי רדיו וטלוויזיה ועיתונות המיועדת בעיקר לילדים ולבני נוער.

מאז חקיקת החוק חלו בעולם תמורות בגישה לעישון ולשימוש במוצרי טבק. בשנת 2003 חתמה מדינת ישראל על אמנת המסגרת לפיקוח על טבק (Framework Convention on Tobacco Control - FCTC) ובאוגוסט 2005 אשררה אותה (להלן - האמנה). לפי סעיף 13(1) לאמנה, מדינות שהן צדדים לאמנה מכירות בכך שקביעת איסור מקיף של פרסומת למוצרי טבק יצמצם את צריכתם של אותם מוצרים. לפי סעיף 13(2) לאמנה, על מדינה שהיא צד לאמנה לקבוע איסור מקיף של כל פרסומת למוצרי טבק, קידום מכירות של מוצרי טבק ומתן חסות להם, בהתחשב בחוקתה או בעקרונותיה החוקתיים.

כמו כן, בשנים האחרונות החל ייצורם ושיווקם של מגוון מוצרי עישון נוספים, כגון מוצרים המתבססים על חומר ממקור צמחי וסיגריות אלקטרוניות. חלק מהמוצרים מבוססים על מנגנון בעירה, חלקם על חימום ללא בעירה וחלקם על אידי. חלק ממוצרי העישון האמורים מכילים ניקוטין, שהוא החומר הממכר הנמצא בטבק ומופק ממנו. מוצרים אחרים, גם אם אינם מכילים טבק או ניקוטין, משמשים לעישון וטומנים בחובם סיכונים לבריאות, בין היתר עקב חשיפת הסיביבה לעישון פסיבי. כמו כן, מאפייני השימוש במוצרי העישון, הדומים במקרים רבים למאפייני השימוש בטבק ובמוצרי, מביאים לכך שהמשתמשים במוצרי עישון שאינם מוצרי טבק, ובפרט בגיל צעיר, נוטים

* הצעות חוק מס' 4531/20/פ (מספר פנימי: 2020202) רפ/4868/20 (מספר פנימי: 2024855): הועברו לוועדה ביום כ"ג בטבת התשע"ח (10 בינואר 2018).

¹ ס"ח התשמ"ג, עמ' 38; התשע"א, עמ' 1033.

- (3) במקום "למוצרי טבק" יבוא "למוצרי עישון";
 (4) במקום "למוצר טבק" יבוא "למוצר עישון";
 (5) במקום "שמוצר הטבק" יבוא "שמוצר העישון";
 (6) במקום "מוצר המשמש לעישון טבק" או "מוצר טבק או מוצר המשמש לעישון טבק" יבוא "מוצר עישון";
 (7) במקום "מוצרים המשמשים לעישון טבק" יבוא "מוצרי עישון";
 (8) במקום "במוצרי טבק" יבוא "במוצרי עישון".

תיקון סעיף 1

3. בסעיף 1 לחוק העיקרי -

- (1) בכותרת השוליים, במקום "הגדרות" יבוא "מטרה והגדרות";
 (2) האמור בו יסומן "(ב)", ולפניו יבוא:
 "א) מטרתו של חוק זה להגן על בריאות הציבור, ובייחוד על בריאותם של קטינים, באמצעות קביעת איסורים, הגבלות וחובות לעניין פרסומת ושיווק של מוצרי עישון, ובהם איסור עשיית פרסומת למוצרי עישון והגבלת פעולות העשויות לעודד התחלת שימוש במוצרי עישון או להקל את השימוש בהם, וכן באמצעות מתן מידע לציבור, והכול בשל הנזקים הקשים והקטלניים שנגרמים לבריאות עקב שימוש במוצרי עישון";
 (3) בסעיף קטן (ב) -
 (א) לפני ההגדרה "חוק העונשין" יבוא:
 "חומר מילוי" - נוזל או חומר בצורה אחרת הנועד לשימוש בסיגריה אלקטרונית";
 (ב) במקום ההגדרה "מוצר המשמש לעישון טבק" יבוא:
 "מוצר עישון" - כל אחד מאלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

לעישון סיגריות אלקטרוניות. יצוין כי מההגדרה "סיגריה אלקטרונית" יורג מוצר שהוא תכשיר רפואי הרשום לפי פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981.

יובהר כי אין בהרחבת תחולתו של החוק כאמור ובהוספת ההגדרה "עישון" כדי לשנות את הדין הקיים בכל הנוגע לתחולת החוק על מוצרי טבק ועל עישון בכל צורתו, לרבות בדרך של ייצור אדים לשאיפה.

כיום, פרסומת מוגדרת "פרסומת בעל פה, בכתב, בדפוס או באמצעים אלקטרוניים, המיועדים או הזמינים לציבור, לרבות פרסומת עקיפה". מוצע לתקן את ההגדרה כדי להתמודד עם הדרכים המתוחכמות שבהן נעשה שימוש כדי לשווק מוצרי עישון, במיוחד בפרסום המופנה לצעירים, כגון מסיבות שיווק ואירועים שונים, פעילות במרחב האינטרנטי ופעילות קידום מכירות, וכן כדי להתמודד עם פרסומות סמויות. מוצע לקבוע שפרסומת תכלול גם תופעות וסוגי פרסומות כאמור, ובהם מתן חסות, פרסומת אגב, פרסומת בלתי מודעת, פרסומת סמויה וכן פרסומת עקיפה (הקבועה כבר בחוק).

סעיף 3 מוצע להוסיף לחוק סעיף מטרה ולתת ביטוי לתכליות החוק - הגנה על בריאות הציבור, ובפרט על בריאותם של קטינים, מהנזקים הקשים והקטלניים הטמונים במוצרי עישון וצמצומם באמצעות איסור פרסומת של מוצרי עישון והגבלות על שיווקם.

כמו כן, מוצע לתקן את סעיף ההגדרות בחוק. מוצע להגדיר מוצר עישון כך שישלול, פרט למוצר טבק, את מגוון המוצרים המשמשים לעישון, הן באמצעות בעירה והן באמצעות ייצור אדים לשאיפה: חומר ממקור צמחי המיועד לעישון ואינו מכיל טבק, מוצר המשמש לעישון טבק או חומר ממקור צמחי כאמור, וסיגריה אלקטרונית לרבות המחסנית המורכבת עליה, המכילה את חומר המילוי שנועד לשימוש בסיגריה האלקטרונית. ההצעה להחיל את הוראות החוק גם על סיגריה אלקטרונית מתבססת על נתוני משרד הבריאות, המצביעים על קשר בין שימוש בה ובין נזקים שונים לבריאות, סיכון מוגבר להתמכרות לניקוטין, הפחתת הסיכוי לגמילה מעישון ועלייה בשימוש כפול - עישון סיגריות מטבק במקביל

- (1) מוצר טבק;
- (2) חומר ממקור צמחי המיועד לעישון שאינו מכיל טבק, לרבות תערובת, תרכובת או תמיסה של חומר כאמור;
- (3) מוצר המשמש לעישון טבק או לעישון חומר ממקור צמחי כאמור בפסקה (2), ובכלל זה סיגריות, סיגרים, סיגרלות, נרגילה, מקטרת ונייר לגלגול סיגריות;
- (4) סיגריה אלקטרונית, חומר מילוי ומחסנית²;
- (ג) אחרי ההגדרה "מותג" יבוא:

"מחסנית" - אזור המורכב על גבי סיגריה אלקטרונית, המכיל חומר מילוי; "סיגריה אלקטרונית" - מוצר, ובכלל זה מוצר הדומה לסיגריה, לסיגר, למקטרת או לנרגילה, שאפשר להשתמש בו לצריכה של אדים המכילים ניקוטין, המופעל באמצעי אלקטרוני ומיועד לעישון ויכול לשמש לצריכה חד-פעמית או לשימוש חוזר, והכול למעט אם המוצר הוא תכשיר הרשום בפנקס או תכשיר המשווק לפי היתר שניתן לפי כללים שנקבעו לפי סעיף 47 לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981²;

"עישון" - לרבות ייצור אדים לשאיפה;

"עשיית פרסומת" - לרבות יצירת פרסומת, הפקתה, הפצתה, הזמנתה או מימונה²;

(ד) בהגדרה "פרסומת", אחרי "באמצעים אלקטרוניים" יבוא "ובכלל זה באמצעות האינטרנט או באמצעי טכנולוגי אחר, לרבות בצורה בדמות, בצליל, בתמונה, בתנועה או בכל אמצעי אחר", ובמקום הסיפה החל במילה "לרבות" יבוא "כולו או חלקו, בכל צורה שהיא, באופן ישיר או עקיף, גלוי או סמוי, לרבות בדרך של מתן חסות, פרסומת אגב, פרסומת בלתי מודעת, פרסומת סמויה ופרסומת עקיפה; לעניין זה - "פרסומת אגב" - פרסומת המופיעה כבדרך אגב, ובכלל זה אזכור או מופע שמו של אדם, מוצר, שירות או עסק או שמם המסחרי;

"פרסומת בלתי מודעת" - פרסומת המשודרת לצופים בלא שיהיו מודעים לכך באופן מלא, ובכלל זה בתמונות חטופות, בהזקקים או בדרך תת-הכרתית;

ד ב ר י ה ס ב ר

מכירה, הספקה או ייבוא של מוצרי טבק ואינה חלה על מכירה בחנויות פטורות ממכס. מאחר שהציבור הרחב היוצא מחוץ לישראל חשוף היום יותר ויותר למוצרים המשווקים בחנויות פטורות ממכס, מוצע להחיל את כל האיסורים וההגבלות הקבועים בחוק לעניין פרסום ושיווק של מוצרי עישון גם על שיווק מוצרי עישון באותן חנויות, ככל חנות אחת המשווקת מוצרי עישון. במקום החרגת חנויות פטורות ממכס, מוצע להחריג מתחולת הוראות החוק הספקה במחסנים לצידת אוניות וכלי טיס, משום שהם אינם פתוחים לציבור הרחב.

הרחבת ההגדרה של פרסומת כך שתכלול גם פרסום באמצעות האינטרנט או באמצעי טכנולוגי אחר (כגון יישומון) נועדה להבהרה בלבד, ואין בה כדי לשנות את תחולת החוק היום על פרסומת באמצעים אלקטרוניים, הכוללת פרסום מקוון.

ההגדרה "עשיית פרסומת" נועדה לקבוע כי האחריות לעשיית פרסומת תחול על כל מי שמייצר, מפיק, מזמין או מממן פרסומת אסורה.

עוד מוצע לתקן את ההגדרה "שיווק", הכוללת היום

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.

"פרסומת סמויה" - פרסומת המשולבת במישדה, באמצעות קול, תמונה או כל דרך אחרת, הנחיות להיות חלק ממנו כך שצופה סביר עלול שלא לזהות שיש בה פרסום למוצר או לשירות, או שיש בה כדי לקדם, ובכלל זה שילוב שם מותג או סמל של מוצר, שירות, עסק או כל עניין מסחרי אחר; "פרסומת עקיפה" - פרסומת למוצר שאינו מוצר עישון, שמטרתה בין היתר לקדם שיווק של מוצר עישון מסוים³;

(ה) אחרי ההגדרה "פרסומת" יבוא:

"פרסומת למוצר עישון" - פרסומת שיש בה כדי לקדם מוצר עישון, שם מסחרי של מוצר עישון או מותג של מוצר עישון;

"פרסומת מותרת" - פרסומת למוצר עישון שמותר לעשותה לפי הוראות סעיף 3(ב);

(ו) ההגדרות "פרסומת עקיפה" ו"פרסומת לשם מסחרי" - יימחקו;

(ז) בהגדרה "שיווק", במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) הספקה ממחסן לצידת אוניות וכלי טיס, בהתאם להוראות לפי פקודת המכס³."

4. במקום סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 3

"איסור פרסומת 3. (א) לא יעשה אדם פרסומת למוצרי עישון.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על כל אחד מאלה:

(1) פרסומת למוצר עישון בעיתון מודפס, ובלבד

שמתקיימים כל אלה:

(א) הפרסומת אינה בעיתון המיועד בעיקר

לילדים ולבני נוער עד גיל 18 או במדור או במוסף

בעיתון המוקדש בעיקרו לספורט, לבידור או לבילוי;

ד ב ר י ה ס ב ר

2. פרסומת למוצר עישון בעיתונות המודפסת תהיה מותרת רק אם בצמוד אליה יקצה העיתון שטח זהה לשטח של הפרסומת למוצר העישון הכולל את שטח האזהרה לפי סעיף 7 לחוק שבו תפורסם מודעה שתכלול אזהרה או מסר אחר בדבר נזקי העישון, בנוסף ובהתאם להוראות שיקבע שר הבריאות בתקנות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת. כך, קוראי העיתונות המודפסת שייחשפו לפרסומת, ייחשפו גם למודעת האזהרה, וזו עשויה לחזק ולעודד את הגמילה מעישון. יובהר כי פרסומת בעיתונות המודפסת כאמור תותר רק במהדורה המודפסת בנייה, ואין בסייג המוצע כדי להתיר פרסומת במהדורה המקוונת של אותו עיתון. הטעמים לסייג לאיסור הפרסום הם שניים: חשש מפגיעה ניכרת בהכנסות העיתונות המודפסת מפרסום, המעלה חשש לשרידותה ועקב כך - לפגיעה אפשרית בחופש

סעיפים 4, סעיף 3 לחוק קובע איסור פרסומת באמצעים 8 ו-13 מסוימים, ועמם נמנים בעיקר אמצעי תקשורת. מוצע להחליף את הסעיף ולקבוע איסור כללי על עשיית פרסומת למוצרי עישון. עם זאת, כדי להימנע מפגיעה שאינה עולה על הנדרש בחופש העיסוק ובחופש הביטוי של חברות למוצרי עישון, מוצע להתיר פרסומת כאמור במספר מצומצם של אמצעים.

ראשית, מוצע להתיר פרסומת למוצרי עישון בעיתונות המודפסת, בכפוף לתנאים אלה:

1. כפי שקובע החוק היום, לא תותר פרסומת בעיתונות מודפסת המיועדת לילדים ולבני נוער או בחלק בעיתון המודפס המוקדש בעיקרו לספורט, לבידור או לבילוי;

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

(ב) העיתון הקצה, בצמוד לפרסומת למוצר העישון, שטח זהה בגודלו לשטח הפרסומת הכולל את האזהרה לפי סעיף 7 למודעה בדבר נזקי העישון שתכלול הסבר או מסר אחר בנושא זה; שר הבריאות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע הוראות בדבר שפות המודעה, מיקומם של ההסבר או המסר, עיצובם, צורתם, תוכנם, הגודל המזערי שלהם ושל האותיות שלהם, ואופן תחלופתם;

(2) פרסומת למוצר עישון המוצגת בחנות למכירת מוצרי עישון בלבד או בחנות למכירת מוצרי עישון ומשקאות משכרים בלבד, כל עוד הפרסומת אינה גלויה לעין מחוץ לחנות;

(3) יצירת אמנות שנעשתה במטרה לקדם מוצר עישון, שם מסחרי של מוצר עישון או מותג של מוצר עישון והוצגה ברבים לפני יום פרסומו של חוק הגבלת הפרסומת והשווק של מוצרי טבק (תיקון מס' 7), התשע"ח-2018;

(4) פרסומת למוצר שאינו מוצר עישון או לעסק שהם בעלי שם זהה או דומה לשם מסחרי או למותג של מוצר עישון, אם מתקיימים כל אלה:

(א) המוצר או העסק היה קיים בישראל ביום י"ג בתמוז התשס"א (4 ביולי 2001);

(ב) שם המוצר או העסק מוצג בפרסומת באופן שונה בעיקרו מהמותג של מוצר העישון או שהמותג של מוצר העישון מוצג על גבי המוצר שאינו מוצר העישון באופן שאינו בולט לעין."

ד ב ר י ה ס ב ר

שנית, מוצע להחיר פרסומת למוצרי עישון בחנויות למכירת מוצרי עישון בלבד או מוצרי עישון ומשקאות אלכוהוליים בלבד, וכן להחיר יצירת אמנות שנועדה לקדם מוצר עישון אם הוצגה לציבור לפני תחילתו של החוק המוצע ופרסומת למוצר שאינו מוצר עישון או לעסק שהם בעלי שם מסחרי זהה או דומה לשם מסחרי או למותג של מוצר עישון בכפוף לתנאים כמפורט בהצעת החוק.

סעיף 9א לחוק, עניינו חובתם של יצרנים ויבואנים לדווח לשר הבריאות על הוצאות הפרסום שלהם. מוצע להתאים את חובות הדיווח לאיסור הכללי של פרסומת למוצרי עישון ולקבוע כי חובות אלה יחולו על פרסומת מותרת, לפי הסייגים לאיסור כאמור.

הביטוי. כמו כן, על פי נתונים שהציג משרד הבריאות חשיפתה של האוכלוסייה הצעירה לעיתונות מודפסת פחותה מזו של האוכלוסייה הבוגרת. כלומר, כיוון שאחת ממטרותיו העיקריות של החוק היא למנוע התחלת עישון בקרב האוכלוסייה הצעירה, אפשר להחיר פרסומת בעיתונות המודפסת. יובהר כי אין בחובה להקצות שטח בעיתון עבור מודעת האזהרה כדי להטיל על העיתון חובה לממן את פרסום המודעה.

סעיף 6 לחוק מגביל את מספר מודעות הפרסומת שאפשר לפרסם במהדורה אחת של עיתון אחד לפרסומת אחת לאותו שם מסחרי. מוצע להבהיר כי סעיף זה חל רק על פרסומת מותרת בעיתונות המודפסת לפי הסייג האמור.

5. סעיף 4 לחוק העיקרי - בטל.
6. אחרי סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:
 "איסור הצגת מוצרי עישון למכירה וסייג לאיסור
- 4א. לא יציג אדם מוצר עישון למכירה; ואולם, הוראה זו לא תחול על מוצרי עישון הנמכרים בחנות כאמור בסעיף 3(ב)2, ובלבד שאינם גלויים לעין מחוץ לחנות."
7. בסעיף 5 לחוק העיקרי -
 (1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
 "א) לא יעשה אדם, בפרסומת מותרת או בסימון חפיסה או אריזה של מוצר עישון, שימוש בשמם או בדמותם של בני אדם, של בעל חיים או של אבר מאברייהם, או בתמונה של פרי או צמח אחר, לרבות בציור או בהנפשה;"
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום הקטע החל במילים "תחילתו של" עד המילים "(להלן - תיקון מס' 2)" יבוא "י"ג בתמוז התשס"א (4 ביולי 2001)".
8. בסעיף 6 לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "או במהדורה" יבוא "יותר מפרסומת אחת המותרת לפי סעיף 3(ב)1 לאותו שם מסחרי".
9. במקום סעיפים 7 ו-7א לחוק העיקרי יבוא:
 "אזהרה בפרסומת 7. (א) בפרסומת מותרת תיכלל אזהרה בנוסח האמור בסעיף 9(א) ובהתאם להוראותיו, שתוצג במקום בולט, בגודל של 30 אחוזים לפחות משטחה, על רקע לבן ובמסגרת שחורה, והכול לפי הוראות סעיף זה.
- החלפת סעיפים 7 ו-7א

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 5 סעיף 4 לחוק קובע הגבלות בפרסומות בשלטים. נוכח האיסור הכללי המוצע של פרסומת למוצרי עישון מתייתרות הגבלות אלה ומוצע לבטל את הסעיף.
- סעיף 6 כדי לצמצם חשיפה של קונים פוטנציאליים למוצרי עישון, מוצע לאסור הצגת מוצרי עישון למכירה לציבור, למעט בחנויות למכירת מוצרי עישון בלבד או למכירת מוצרי עישון ומשקאות אלכוהוליים בלבד, וכל עוד מוצרי העישון אינם גלויים לעין מחוץ לחנות.
- סעיף 7 סעיף 5 לחוק אוסר שימוש בשמם או בדמותם של בני אדם, לרבות אבריהם, ושל בעלי חיים, בפרסומת למוצרי טבק, ובכלל זה באמצעות דמויות מצוירות או מונפשות. מוצע להרחיב את האיסור האמור ולהחילו גם על שימוש בתמונות של צמחים ופירות בפרסומות למוצרי עישון, ככל שאלה פרסומות מותרות לפי סעיף 3 לחוק. שימוש בתמונות כאמור, הנועד לייצג את טעמו או ריחו של מוצר העישון ואולי אף את טיבו,
- נפוץ היום בעיקר באריות של טבק לנרגילות, ויש בו כדי ליצור רושם מוטעה לגבי מידת מסוכנותו ורעילותו של מוצר העישון.
- סעיף 9 מוצע להחליף את סעיף 7 לחוק, הקובע חובה לכלול אזהרה בפרסומת, ולקבוע תחתי הוראות מחמירות יותר לעניין הוספת אזהרה בפרסומת מותרת לפי התיקון המוצע. בשל קביעת איסור כללי של פרסומת למוצרי עישון למעט ברשימה מצומצמת של פרסומות מותרות, מוצע לקבוע כי באותן פרסומות מותרות תהיה חובה לכלול אזהרה בולטת יותר, בגודל של 30 אחוזים לפחות משטח הפרסומת, בנוסח האמור בסעיף 9(א) לחוק ובהתאם להוראותיו - "אזהרה - משרד הבריאות קובע כי העישון גורם למחלות חמורות", או בנוסח אחר שיקבע שר הבריאות בתקנות ולפי הוראות נוספות שייקבעו בתקנות. לעניין פרסומת מותרת בעיתונות המודפסת, יובהר כי החובה להוסיף לכל פרסומת מותרת אזהרה כאמור אינה גורעת מהחובה לפרסם לצד הפרסומת המותרת גם מודעת אזהרה באותו השטח כאמור בסעיף 3 המוצע.

(ב) שר הבריאות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לשנות את נוסח האזהרה כאמור בסעיף קטן (א) או לקבוע מסר אחר שייכלל בפרסומת מותרת כאמור באותו סעיף קטן, וכן רשאי הוא לקבוע הוראות נוספות בדבר שפות האזהרה או המסר, מיקומם, עיצובם, צורתם, תוכנם, הגודל המזערי שלהם ושל האותיות שלהם, ואופן תחלופתם של האזהרה או של המסר, ובכלל זה הוראות שונות לסוגים שונים של מוצרי עישון.

(א) לא ייצר אדם מוצר שאינו מוצר עישון, לא ישווק ולא יאחסנו לשם שיווק, אם שמו, כינויו או הסמל המופיע עליו זהה או דומה לשם מסחרי או למותג של מוצר עישון שהיה קיים לפני קביעת שמו או כינויו של המוצר שאינו מוצר עישון או לפני הופעתו של הסמל על המוצר כאמור.

(ב) לא יכנה אדם עסק או פעילות מסחרית שאינם קשורים לסחר במוצרי עישון, בשם או בכינוי זהה או דומה לשם מסחרי או למותג של מוצר עישון, אם השם המסחרי או המותג היה קיים לפני מתן השם או הכינוי לעסק או לפעילות האמורים.

(ג) לא יכנה יצרן או יבואן מוצר עישון ששווק לראשונה לאחר יום י"ג בתמוז התשס"א (4 ביולי 2001), בשם או בכינוי זהה או דומה לשם מסחרי או למותג של מוצר שאינו מוצר עישון.

הוספת סעיף 77 .10. אחרי סעיף 77 לחוק העיקרי יבוא:

(א) לא ייצר אדם, לא ישווק ולא יאחסן לשם שיווק סיגריה אלקטרונית, מחסנית או חומר מילוי, אם הם מכילים ניקוטין בריכוז העולה על 20 מיליגרם למיליליטר.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), לא ישווק אדם חומר מילוי אלא באריזה שנועדה למנוע פתיחה על ידי ילדים, שבר או דליפה.

77.א. הגבלות על שמות וצורות של מוצרים דומים למוצר עישון

77.ג. "תנאים לייצור ולשיווק של סיגריה אלקטרונית, מחסנית וחומר מילוי"

ד ב ר י ה ס ב ר

בריכוז העולה על 20 מיליגרם למיליליטר. הגבלת ריכוז הניקוטין כאמור תואמת את הוראות הדירקטיבה האירופית בעניין טבק ומוצרים דומים Directive 2014/40/EU מיום 3 באפריל 2014, ונועדה לצמצם את הנזק הבריאותי הכרוך בצריכתו, ובכלל זה את ההתמכרות של המשתמשים בו. כמו כן, מוצע לקבוע כי אפשר לשווק חומר מילוי למחסנית של סיגריה אלקטרונית רק באריזה שנועדה למנוע פתיחה על ידי ילדים, שבר או דליפה, בדומה להוראה הקבועה בדירקטיבה האמורה בעניין זה.

סעיף 77 לחוק קובע הגבלות על פרסום עקיף של מוצרי טבק, הגבלות אלה מתיירות נוכח הרחבת ההגדרה "פרסומת" כמוצע, ובמקומן מוצע לקבוע הגבלות על שמות וצורות של מוצרים הדומים למוצרי עישון, כדי למנוע פרסום של מוצרי עישון בדרך עקיפה זו.

סעיף 10 בשל הסיכון הבריאותי הטמון בשימוש בסיגריה אלקטרונית המכילה ניקוטין בריכוז גבוה, מוצע לאסור ייצור של סיגריה אלקטרונית, מחסנית או חומר מילוי, שיווקם או אחסונם לשם שיווק, אם הם מכילים ניקוטין

11. בסעיף 8 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
 "ב) לא יפיץ אדם ולא יחלק מוצר עישון לאדם אחר במסגרת מסחרית, לרבות באירועי שיווק וקידום מכירות, בלא תמורה, בתמורה סמלית או בתמורה למוצר עישון אחר או נלווה לרכישת מוצר אחר, ובכלל זה בעד השתתפות בסקר צרכנים, רישום ברשימת דיוור או מסירת פרטים אישיים."
12. בסעיף 9 לחוק העיקרי -
 (1) בסעיף קטן (א), אחרי "בחפיסה" יבוא "או באריזה אחרת";
 (2) בסעיף קטן (ג), במקום "וסעיפים 4 או" יבוא "וסעיף", והמילים "סעיף 4 או" - יימחקו.
13. בסעיף 9א לחוק העיקרי -
 (1) בסעיף קטן (א), במקום "פרסומת, קידום מכירות ומתן חסות, למוצרי הטבק" יבוא "פרסומת מותרת, למוצרי העישון";
 (2) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "כמפורט להלן" יבוא "לפי סוגי הפרסומות המותרות המפורטים בסעיף 3(ב)(1) עד (4).";
 (3) בסעיף קטן (ג), במקום הסיפה החל במילים "כמפורט להלן" יבוא "לפי סוגי הפרסומות המותרות המפורטים בסעיף 3(ב)(1) עד (4).";
 (4) בסעיף קטן (ד), במקום "פרסומת לשם מסחרי" יבוא "פרסומת לאותו שם מסחרי".
14. אחרי סעיף 9א לחוק העיקרי יבוא:
 "סימון מוצרי 9.ב. (א) שר הבריאות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות נוספות על ההוראות לפי חוק זה בדבר סימון מוצרי עישון, ובכלל זה הוראות שמטרתן סימון לשם זיהוי או עקיבות, לרבות באמצעים אלקטרוניים, והוראות בדבר חובת סימון, לרבות מלל, או איסור סימון על אריזה או חפיסה של מוצר עישון.
 (ב) לא ישווק אדם מוצר עישון, אלא אם כן חפיסתו או אריזתו של המוצר מסומנת לפי הוראות סעיף קטן (א).
 (א) לא ישווק אדם מוצר עישון בחפיסה או באריזה, אלא אם כן מצורף לחפיסה או לאריזה עלון בנושא נוקי העישון ודרכי סיוע לגמילה מעישון, לפי הוראות סעיף קטן (ב) (בסעיף זה - עלון)."

ד ב ר י ה ס ב ר

הכלכלה של הכנסת, לקבוע בתקנות חובות לעניין סימון מוצרי עישון, שיחולו נוסף על חובות אחרות בנושא סימון מוצרים אלה לפי החוק, ובכלל זה הוראות בנוגע לסימון לצורך זיהוי ומעקב בהתאם להוראות הפרוטוקול לאמנה בנושא מיגור הסחר הבלתי חוקי במוצרי טבק. נוסף על כך, מוצע להסמיך את שר הבריאות לקבוע בדרך האמורה חובה לצרף למוצר עישון עלון ובו הסברים בדבר נוקי העישון ודרכי סיוע לגמילה מעישון. לפי המוצע, אם ייקבעו חובות בתקנות כאמור, יחול איסור לשווק מוצרי עישון בניגוד אליהן.

11 סעיף 8 לחוק אוסר צירוף מתנות למוצרי טבק והענקתם ללא תמורה. מוצע להבהיר כי האיסור האמור חל על כל הפצה או חלוקה של מוצר עישון במסגרת מסחרית, כגון אירועי קידום מכירות, בלא תמורה, בתמורה סמלית או בצירוף למוצר אחר.

14 סעיף

לסעיפים 9 ב ו-9 ג המוצעים

מוצע להסמיך את שר הבריאות, באישור ועדת

(ב) שר הבריאות יקבע הוראות לעניין סעיף קטן (א), ובכלל זה הוראות בדבר גודל העלון, תוכנו, עיצובו, צורתו, השפות שבהן יפורסם והגודל המזערי של האותיות; בתקנות כאמור רשאי השר לקבוע כי בעלון ייכללו בין היתר תמונות, לרבות מצוירות או מונפשות, את אופן תחלופתם של המסרים על גבי העלון וחלוקתם בין חפיסות או אריוזות של אותו מותג, והוראות שונות לסוגים שונים של מוצרי עישון.

(א) יצרן או יבואן של מוצרי עישון יגיש לממונה, בכל שנה עד יום 31 בדצמבר, מידע כמפורט להלן בדבר מוצרי העישון שייצר או ייבא באותה שנה:

(1) רשימה של כלל הרכיבים במוצרי העישון שהוא מייצר או מייבא, מטרת השימוש ברכיבים ושיעורם במוצרי העישון;

(2) לעניין מוצר עישון המכיל טבק -

(א) רשימה של כל רכיב בתערובת הטבק שבכל מותג של מוצר עישון שהוא מייצר או מייבא ושיעורו במותג; ואולם, ניתן לציין ברשימה כאמור חומר טעם וריח בלי לציין את שיעורו, אם שיעורו במותג נמוך מ-0.1% ממשקל הטבק במותג והוא אינו נכלל ברשימות החומרים המסרטיים, החשודים כמסרטיים או מסרטיים אפשריים של הסוכנות הבין-לאומית לחקר הסרטן (International Agency for Research on Cancer - IARC), כפי שהן מתעדכנות מעת לעת;

(ב) רשימה של כל רכיב בכל מותג של מוצר עישון שאינו חלק מתערובת הטבק ושיעורו במותג;

(3) אם המידע ידוע ליצרן או ליבואן - מידע טוקסיקולוגי - מידע תמציתי לציבור בדבר מידת רעילותו של כל רכיב המפורט בפסקאות (1) ו-(2), ותוצרי הבעירה או הפליטות שלו, לפי העניין, בצורתו הגולמית ובעת השימוש בו, וכן מידע בדבר השפעתו האפשרית של הרכיב על רמת ההתמכרות של המשתמש במוצר העישון ועל בריאותו.

ד ב ר י ה ס ב ר

אותם רכיבים ופליטות. האמנה מחייבת גם לקבוע הסדרים לדיווח מידע זה לציבור. סעיף 11 לאמנה מחייב לסמן רכיבים ופליטות רלוונטיים על גבי אריוזות מוצרי הטבק. לפיכך, וכדי להבטיח שקיפות של תעשיית מוצרי העישון, מוצע לחייב יצרנים ויבואנים של מוצרי עישון להגיש

לסעיף 19 המוצע

סעיף 10 לאמנה עניינו חובת גילוי מידע על רכיבי מוצרי טבק, ועל פיו חובה על המדינות שהן צדדים לאמנה להטיל על חברות הטבק חובת דיווח על הרכיבים והפליטות של מוצרי טבק, וכן מידע טוקסיקולוגי לגבי

(ב) מידע כאמור בסעיף קטן (א) יוגש בצירוף תצהיר מאת היצרן או היבואן שבו יצהיר כי המידע שהגיש אמיני ושלם, ואם הוא תאגיד - בצירוף תצהיר כאמור מאת המנהל הכללי של התאגיד; נוסף על כך, הממונה רשאי להורות ליצרן או ליבואן להמציא לו סקירה, אישור או חוות דעת לאימות המידע.

(ג) הממונה יורה ליצרן או ליבואן של מוצרי עישון על המתכונת לעריכת המידע כאמור בסעיף קטן (א) ועל אופן מסירתו, ובכלל זה לעניין מידע בדבר שיעור הרכיבים במותג מסוים, שהוא סוד מסחרי.

(ד) הממונה יפרסם באתר האינטרנט של משרד הבריאות את המידע שהוגש לו לפי סעיף זה בלא מידע שהוא סוד מסחרי כאמור בסעיף קטן (ג).

(ה) שר הבריאות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין סעיף זה, לרבות הוראות שיחייבו יצרן או יבואן של מוצרי עישון לסמן רכיבים המשמשים בייצור מוצרי עישון ותוצרי הבעירה או הפליטות שלהם על גבי חפיסות או אריזות של מוצרי העישון והוראות לעניין אופן בדיקת שיעור הרכיבים ותוצרי הבעירה או הפליטות שלהם כאמור.

(ו) בסעיף זה -

"הממונה" - המנהל הכללי של משרד הבריאות או עובד משרד הבריאות שהוא הסמיך לעניין סעיף זה;

"מותג" - לרבות כל מוצר עישון המובחן בדרך כלשהי, במוצר עצמו או באריזתו, ממוצר עישון אחר."

15. בסעיף 11 לחוק העיקרי, במקום סעיפים קטנים (א) ו-(א1) יבוא:

"(א) העושה אחד מאלה, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד - כפל הקנס כאמור:

(1) עושה פרסומת בשבח העישון כשלעצמו, בניגוד להוראות סעיף 2;

(2) עושה פרסומת למוצר עישון, בניגוד להוראות סעיף 3;

ד ב ר י ה ס ב ר

נוסף על כך, מוצע להסמיך את שר הבריאות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לקבוע בתקנות חובה לציין את רכיבי מוצרי העישון על גבי אריזותיהם.

סעיפים סעיף 11 לחוק קובע הוראה כללית שלפיה מי 15 ו-16 שעובר על הוראות החוק, דינו קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), שסכומו היום הוא 226,000 שקלים חדשים. ואולם, העונש הקבוע לצד עבירה על הוראות

למשרד הבריאות, בכל שנה, רשימות של רכיבי המוצרים, ואם המידע ידוע להם - גם מידע בדבר מידת רעילותם של רכיבי המוצרים ותוצרי הבעירה או הפליטות שלהם ובדבר מידת השפעתו של כל רכיב על רמת ההתמכרות של המשתמש במוצר. המידע שיימסר למשרד הבריאות יאפשר למשרד לבחון שינויים באסדרה בנושא מוצרי עישון, ככל שיירדש. לפי המוצע, משרד הבריאות יפרסם מידע זה באתר האינטרנט שלו, ללא מידע שהוא סוד מסחרי.

- (3) מציג מוצר עישון למכירה, בניגוד להוראות סעיף 4א;
- (4) עושה שימוש בשמם או בדמותם של בני אדם, של בעל חיים או של אבר מאבריהם, או בתמונה של פרי או צמח אחר, לרבות בציוור או בהנפשה, בפרסומת מותרת למוצר עישון או בסימון חפיסה או אריזה של מוצר עישון, בניגוד להוראות סעיף 5(א);
- (5) עושה יותר מפרסומת מותרת אחת לאותו שם מסחרי באותה מהדורה של עיתון, בניגוד להוראות סעיף 6;
- (6) עושה פרסומת מותרת בלי שנכללת בה אזהרה, בניגוד להוראות סעיף 7;
- (7) מייצר, משווק או מאחסן מוצר שאינו מוצר עישון בניגוד להוראות סעיף 7א(א);
- (8) מכנה מוצר עישון בשם או בכינוי זהה או דומה לשם מסחרי או למותג של מוצר שאינו מוצר עישון, בניגוד להוראות סעיף 7א(ג);
- (9) מייצר, משווק או מאחסן סיגריה אלקטרונית, מחסנית או חומר מילוי המכילים ניקוטין בריכוז העולה על 20 מיליגרם למיליטר, בניגוד להוראות סעיף 7א(א);
- (10) משווק חומר מילוי בניגוד להוראות סעיף 7א(ג);
- (11) משווק או מפיץ לצרכן מוצר עישון, בניגוד להוראות סעיף 8(א);
- (12) מפיץ או מחלק מוצר עישון לאדם אחר במסגרת מסחרית, בניגוד להוראות סעיף 8(ב);
- (13) מוכר, משכיר או משאיל מוצר עישון לקטין, בניגוד להוראות סעיף 8א;
- (14) משווק מוצר עישון בלי שמודפסת עליו אזהרה, בניגוד להוראות סעיף 9(א) ר-ב).
- (1א) העושה אחד מאלה, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד - כפל הקנס כאמור:
- (1) מכנה עסק או פעילות מסחרית שאינם קשורים לסחר במוצרי עישון בשם או בכינוי זהה או דומה לשם מסחרי או למותג של מוצר עישון, בניגוד להוראות סעיף 7א(ב);
- (2) מציב מכונה למכירת מוצרי עישון, בניגוד להוראות סעיף 7ב;
- (3) לא מגיש דוח כאמור בסעיף 9א, או מגיש דוח חלקי או דוח הכולל פרט שגוי, בניגוד להוראות אותו סעיף;
- (4) משווק מוצר עישון שחפיסתו או אריזתו אינה מסומנת, בניגוד להוראות סעיף 9ב;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצרים אלה יהיה רווח ניכר מהפרתן. לפי המוצע, העונש בשל העבירות החמורות יותר, כגון הפרת איסורי הפרסומת ומכירת מוצר עישון לקטין, יהיה קנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, ואילו במדרג העבירות הנמוך יותר, למשל בשל הצבת מכונה לממכר מוצרי עישון ואי-הגשת דוחות בניגוד לחוק, הקנס יהיה קנס כאמור בסעיף 61(א)3 לחוק העונשין, שסכומו היום הוא 75,300 שקלים חדשים. אם העבירות האמורות מבוצעות על ידי תאגיד, העונש יהיה כפל הקנס הקבוע לצד העבירה.

סעיף 8א לחוק שעניינו איסור מכירה, השכרה או השאלה לקטין הוא קנס כאמור בסעיף 61(א)1 לחוק העונשין, שסכומו היום הוא 14,400 שקלים חדשים.

כמקובל בחקיקה עדכנית, מוצע לפרט את העבירות על הוראות החוק, תוך יצירת מדרג ביניהן על פי מהות העבירה וחומרתה. כמו כן מוצע להעלות את סכומי הקנסות הקבועים לצד העבירות שהן עבירות כלכליות בעיקרן וצפוי שלחברות מוצרי העישון או למי שמוכר

- (5) משווק מוצר עישון בחפיסה או באריזה, בלא שמצורף להן עלון, בניגוד להוראות סעיף 9ג;
- (6) לא מגיש מידע כאמור בסעיף 9ד, או מגיש מידע חלקי או לא נכון, בניגוד להוראות אותו סעיף;
- (7) מייצר או מייבא מוצר עישון ללא סימון שנקבע בהוראות לפי סעיף 9ד(ה)."

16. אחרי סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 11 ב

"אחריות נושא משרה בתאגיד (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת ביצוע עבירה לפי סעיף 11 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 11 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חוקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" - מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה."

17. סעיפים 12 ו-13 לחוק העיקרי - בטלים. ביטול סעיפים 12 ו-13

18. אחרי סעיף 15 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 15 א

"שמירת דינים 15. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מהוראות לפי כל דין, לרבות הוראות לפי פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981, פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973⁴, חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013⁵, ופקודת הטבק⁶, ובכלל זה מחובות או מהגבלות שנקבעו בהם לגבי מוצר עישון, לרבות חובת קבלת היתר או רישיון הנדרש למוצר עישון."

ד ב ר י ה ס ב ר

עם עקרונות דיני העונשין ולכן אינן מקובלות בחקיקה עדכנית. יובהר כי אין בביטול הסעיפים כדי למנוע העמדה לדין של גורם המנוי בהם, אם ניתן לראות בו חלק ממעגל ביצוע עבירת הפרסום, כמבצע עיקרי או כמסייע (על פי דיני העונשין). כמו כן, לפי ההגדרה המוצעת ל"עשיית פרסומת", תחול האחריות לפרסומת אסורה לפי החוק על מי שיצר את הפרסומת, הפיק אותה, הפיצה, הזמינה או מימנה.

סעיף 18 מוצע להבהיר כי הוראות החוק אינן גורעות מהוראות דין אחר, ובכלל זה מחובות או מהגבלות אחרות החלות לפי דין לגבי מוצרי עישון.

מוצע לחייב נושאי משרה בחברות מוצרי העישון לפקח על עובדיהם לשם מניעת עבירות על הוראות החוק, ולאפשר הטלת אחריות פלילית על אותם נושאי משרה. הקנס לצד עבירה זו יהיה קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

סעיף 17 מוצע לבטל את סעיף 12 לחוק, המטיל אחריות על פרסומאי ובעל אמצעי פרסום בשל הפרת הוראות החוק הנוגעות להגבלות על פרסומות, ואת סעיף 13 לחוק, שקובע כי אם נעשתה פרסומת למוצר טבק, קמה חוקה שלפיה היצרן או היבואן של מוצר טבק, לפי העניין, אחראי לפרסומה כמפורט באותו סעיף. הוראות סעיפים אלה, הקובעים אחריות שילוחית, אינן עולות בקנה אחד

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

⁵ ס"ח התשע"ג, עמ' 221.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 5, עמ' 100.

19. תיקון חוק למניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון, התשמ"ג-1983⁷ -
- (1) בסעיף 1(ב), במקום הסיפה החל במילים "כל מוצר טבק" יבוא "מוצר עישון כשהוא דולק; בחוק זה, "מוצר טבק", "מוצר עישון" ו"עישון" - כהגדרתם בחוק איסור פרסומת והגבלת השייווק של מוצרי טבק ועישון, התשמ"ג-1983⁷;
- (2) בסעיף 2א(ב)(1), במקום "סיגריה, סיגרילה, נרגילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים" יבוא "מוצר עישון כשהוא דולק";
- (3) בסעיף 8(א), במקום "סיגריה, סיגרילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים" יבוא "מוצר עישון כשהוא דולק";
- (4) בסעיף 9, בכל מקום, במקום "סיגריה, סיגרילה, סיגר או מקטרת כשהם דלוקים" יבוא "מוצר עישון כשהוא דולק".
20. תחילתו של חוק זה ביום _____.
- תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

- 19 סעיף מוצע לתקן את החוק למניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון, התשמ"ג-1983 (להלן - החוק למניעת העישון), ולהחיל את הוראותיו, ובהן הוראות הפיקוח והעונשין, על עישון ועל מוצרי עישון כהגדרתם בחוק המוצע. לפיכך, מוצע לתקן סעיפים אלה בחוק למניעת העישון: סעיף 1 - איסור עישון במקומות ציבוריים והאיסור להחזיק מוצר טבק במקום ציבורי או כלי לעישונו כשהם דולקים כאמור; סעיף 2א - חובות המחזיק של מקום ציבורי למנוע עבירות על הוראות חוק למניעת העישון; סעיף 8 - סמכות מפקח או סדרן לדרוש זיהוי; סעיף 9 - סמכות נהג של כלי רכב שהעישון בו אסור לאסור כניסת אדם לרכב אם הוא מעשן.
- בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית, תדון ועדת הכלכלה של הכנסת בין היתר בנושאים אלה:
- הטלת הגבלות על תערוכת מוצרי עישון שעורכת חברה למוצרי עישון;
 - קביעת חובה להדפיס או להדביק על גבי אריות
- של מוצרי עישון תמונות שימחישו את נוקי העישון, נוסף על האזהרות לפי החוק;
- הצורך לתקן את סעיף 8א לחוק, שעניינו איסור מכירה, השכרה או השאלה של מוצרי עישון לקטינים, ובכלל זה לעניין חובת בעל עסק למכירת מוצרי עישון לברר את גיל הלקוח המבקש לרכוש מוצרים אלה;
 - קביעת איסור לייצר ולשווק צעצועים וממתקים הדומים בצורתם למוצרי עישון או שמופיע עליהם שם של מוצר עישון, כגון "סיגריה" או "סיגר";
 - קביעת מועד לכניסתו לתוקף של החוק המוצע וקביעת הוראות מעבר ככל שיידרש.

השפעה על זכויות הילד

הרחבת החוק כך שיחול על מגוון מוצרי עישון, תוך הטלת איסור פרסום והגבלות על שיווקם, ובכלל זה איסור מכירה, השכרה או השאלה של מוצרי עישון לקטינים, עשויה לצמצם את היקף העישון בקרב הדור הצעיר ולהגן על בריאותם של ילדים ונוער.

יוזמים: חברי הכנסת איל בן ראובן, איתן כבל, יעל גרמן, אכרם חסון, עבד אל חכים חאג' יחיא, דב חנין, נורית קורן, יהודה גליק, תמר זנדברג, נחמן שי

⁷ ס"ח התשמ"ג, עמ' 148: התשע"ז, עמ' 501.

** המועד ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית.

עסקית.

אלה נוסחי ההוראות שמוצע לבטלן או להחליפן:

3. איסור פרסומת באמצעים מסוימים

(ב) פרסומת למוצר שאינו מוצר טבק או לעסק או לפעילות, שנעשה בה שימוש בשם מסחרי או במוטג של מוצר טבק, רואים בה פרסומת עקיפה כל עוד לא הוכח אחרת.

לא יעשה אדם פרסומת למוצרי טבק או פרסומת לשם מסחרי, לרבות בציור, בדמות, בצליל, בתמונה, בתנועה או בכל אמצעי אחר, באחד מאלה:

(1) שידורי רדיו בישראל;

(2) שידורי טלוויזיה בישראל;

(3) הקרנה פומבית או הצגה, פסטיבל או אירוע פומביים;

(4) עיתונות או כל דבר דפוס אחר המיועדים בעיקר לילדים ולבני נוער עד גיל 18 ;

(4א) מדור או מוסף בעיתון המוקדש בעיקרו לספורט, לבידור או לביילוי;

(5) כלי תחבורה ציבוריים פנים-ארציים;

(6) קלטת וידאו, קלטת קולית או תקליט, המיועדים למכירה, להשכרה או להצגה בציבור;

(7) משחק או תוכנה כהגדרתה בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995.

4. הגבלות בפרסומת בשלטים

(א) לא יעשה אדם פרסומת למוצרי טבק או פרסומת לשם מסחרי בשלטי חוצות ניידים או ניידים, או בחצרים הפתוחים לציבור, למעט בשלט מותר.

(ב) לא יעשה אדם פרסומת למוצרי טבק או פרסומת לשם מסחרי בשלט מותר אלא אם מופיעה בו האזהרה שבסעיף 9 בעברית, במסגרת ובאותיות ברורות וקריאות ממרחק סביר לפי העניין.

(ג) בכל פרסומת בשלט מותר יכללו רק הפרטים הבאים או מקצתם: שם מוצר הטבק, סימנו ושמו המסחרי, שם היצרן וסימנו המסחרי, דמות חפיסת המוצר ומקום מכירתו.

(ד) בסעיף זה, "שלט מותר" - שלט שהוצג כדין על פני בית עסק או בתוכו או על רכב של יצרן, יבואן, סוכן, משווק, מפיץ או מוכר של מוצרי טבק או על פני מקום ממכר של מוצרי טבק או בתוכו.

7. חובת אזהרה בפרסום

לא יעשה אדם פרסומת למוצרי טבק או פרסומת לשם מסחרי בעיתון או בכל דבר דפוס אחר אלא אם כלולה בה, בשורה האחרונה ובמסגרת, אזהרה לפי הנוסח שבסעיף 9: האזהרה תהיה בשפה שבה נתפרסם העיתון או דבר הדפוס האחר ובאותיות ברורות שגודלן המזערי 12 נקודות דפוס שחור השטח שבו כלולה האזהרה והתחום במסגרת, יהיה 5% לפחות משטח מודעת הפרסומת.

7א. הגבלת השימוש בשם מסחרי או במוטג של מוצר טבק

(א) לא יעשה אדם פרסומת עקיפה במסגרת

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יחולו על מוצר שאינו מוצר טבק או על עסק או פעילות, שהם בעלי שם זהה או דומה לשם מסחרי או למוטג של מוצר טבק, ולא על פרסומת למוצר, לעסק או לפעילות כאמור, אם מתקיימים לגביהם תנאים אלה:

(1) המוצר, העסק או הפעילות שווקו או היו קיימים בישראל ביום תחילתו של תיקון מס' 2;

(2) המוצר, העסק או הפעילות האמורים מוצגים בפרסומת באופן שונה בעיקרו ממוטגו של מוצר הטבק, או שהמוטג של מוצר הטבק מוצג על גבי המוצר שאינו מוצר טבק, באופן שאינו בולט לעין.

(ד) לא ישתמש יצרן או יבואן בשם מסחרי של מוצר טבק ששווק לראשונה לאחר תחילתו של תיקון מס' 2, אם הוא זהה או דומה בעיקרו לשמו של מוצר אחר שאינו מוצר טבק.

(ה) (1) אין רואים במתן חסות, או בפרסומת שבה צוין מתן חסות, משום פרסומת עקיפה, אם מתן החסות או הפרסומת כאמור הם לאירועים בתחומי התרבות, האמנות או הרווחה שאינם מיועדים בעיקרם לילדים או לבני נוער עד גיל 18, או שהם לפעילות בתחומים אלה;

(2) הוראות פסקה (1) לא יחולו על מתן חסות או על פרסומת לאירוע או לפעילות, או לאדם המשתתף בהם, אם מתקיים לגבי האירוע או הפעילות אחד מאלה:

(א) מקורם בישראל ויש להם השפעה גם מחוץ לישראל;

(ב) דבר מתן החסות שודר בטלוויזיה או ברדיו;

(3) פרסומת בעיתון או בכל דבר דפוס אחר שבה צוין מתן חסות ושאינן רואים בה פרסומת עקיפה לפי הוראות פסקה (1) וגודלה עולה על עשרה סנטימטרים מרובעים, תכלול אזהרה בהתאם להוראות סעיף 7.

12. אחריות פרסומאי ובעל אמצעים

בעבירה לפי סעיפים 2 עד 7 ייאשמו גם -

(1) מי שהביא את הפרסומת או את הפרסומת לשם מסחרי לפרסום וגרם בכך לפרסומה;

(2) מי שקיבל את הפרסומת או הפרסומת לשם מסחרי לפרסום ופרסם אותה.

אחרת, ובלבד שפרסומת שמקורה מחוץ לישראל לא יראו בה פרסומת אסורה לפי הוראות חוק זה, אם מהדרך שבה נעשתה הפרסומת עולה, כי היא לא כוונה בעיקרה לציבור בישראל.

נעשתה פרסומת למוצר טבק או פרסומת לשם מסחרי רואים כאילו עשאה היצרן, ואם היה המוצר מיובא - היבואן, או נעשתה לפי הוראותיהם, כל עוד לא הוכח